

Protocol 'ziekteverzuim als signaal'

November 2019

INHOUD

Inleiding	3
Waarom een protocol Ziekteverzuim?	3
Waarom is leerplicht betrokken?	3
Wat zijn de criteria voor aanmelden bij de JGZ?	4
Wat houdt het onderzoek in?	4
Wat zijn de aanscherpingen in het protocol en waarom?	4
Aandacht werkt!	4

Inleiding

Als een leerling ziek gemeld wordt, is dat in principe geoorloofd verzuim. In de meeste gevallen komt de leerling na een paar dagen tot een week weer naar school. Maar het komt ook voor dat het ziekteverzuim langer aanhoudt of dat er misschien meer aan de hand is.

Dit protocol beschrijft de samenwerkingsafspraken tussen de school, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en leerplicht binnen de preventieve aanpak ziekteverzuim.

Waarom een protocol Ziekteverzuim?

Wij hebben als school te maken met leerlingen die met of zonder duidelijke (medische) diagnose langdurig of veelvuldig ziekgemeld worden. Hierdoor kunnen leerachterstanden ontstaan, worden ontwikkelingsmogelijkheden van jongeren beperkt en kan verzuim zelfs leiden tot schooluitval. Geoorloofd verzuim en (vermoedelijk) ongeoorloofd verzuim gaan relatief vaak samen. Vroegtijdige opsporing en begeleiding hiervan is in belang van de leerling. Daarom hebben in 2011 de gemeenten en de JGZ samen met de scholen de handen ineengeslagen voor een preventieve aanpak bij ziekteverzuim. De afspraken zijn vastgelegd in het protocol 'Ziekteverzuim als signaal'. Scholen kunnen leerlingen waarbij zorg is omtrent hun ziekteverzuim aanmelden bij de JGZ voor een onderzoek schoolverzuim. De school is verantwoordelijk om eerst met de leerling en ouder(s) afspraken te maken om het (ziekte) verzuim te beëindigen.

Waarom is leerplicht betrokken?

Om het leerrecht zoveel mogelijk te garanderen, maakt de leerplichtambtenaar onderdeel uit van de zorgstructuur in de school. Thuiszitten wordt vaak vooraf gegaan door ziekteverzuim. Het is daarom van belang alert te zijn of het ziekteverzuim een signaal is van achterliggende problematiek. De leerplichtambtenaar ontvangt de aanmelding bij de jeugdarts zonder inhoudelijk informatie en kijkt of er eerder contact is geweest of afspraken zijn gemaakt. Op deze wijze wordt gewerkt vanuit het principe '1 kind, 1 plan, 1 gezin, 1 plan'. Als de leerplichtambtenaar in contact treedt met de school of de JGZ dan informeert deze de leerling en/of ouder*. De opkomst van ouders bij de JGZ is door de betrokkenheid van leerplicht ook sterk verbeterd. Wanneer de leerling en/of ouder(s) de gezamenlijke afspraken niet nakomen, doet de school een melding bij de leerplicht.

Wat zijn de criteria voor aanmelden bij de JGZ?

Een onderzoek ziekteverzuim wordt uitgevoerd als er sprake is van:

- Opvallend ziekteverzuim (frequent of bepaalde dagen/lessen)
- Zorgwekkend ziekteverzuim (er lijkt meer aan de hand te zijn)
- Langdurig ziekteverzuim (belastbaarheid is onduidelijk)

In principe gaan leerlingen bij ziekte naar de huisarts en maakt de school afspraken omtrent huiswerk en inhalen van toetsen. Bij aanhoudend ziekteverzuim kan besloten worden om de leerling aan te melden bij de jeugdarts van de JGZ. Ouders worden hierover geïnformeerd. In het aanmeldformulier staat beschreven welke stappen de school heeft genomen en met welk resultaat.

Wat houdt het onderzoek in?

De JGZ stuurt na aanmelding een uitnodigingsbrief aan leerling en ouders, vergezeld van een informatieve brochure. Het onderzoek omvat een gesprek van de jeugdarts met de leerling en ouders, indien nodig aangevuld met nader lichamelijk onderzoek. Ook kan overleg plaatsvinden met de betrokken behandelaar. Waar nodig vindt bemiddeling naar hulpverlening plaats. Na het onderzoek stuurt de jeugdarts een terugkoppeling aan de zorgcoördinator met handvatten voor de school. Met ouders en leerling wordt vooraf besproken welke inhoudelijke informatie daarbij wel of niet gedeeld wordt conform de AVG.

Wat zijn de aanscherpingen in het protocol en waarom?

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 wordt het vernieuwde protocol geïntroduceerd. Daarbij zijn drie zaken vanuit de landelijke methodiek M@zI geïntegreerd:

1. De positieve rol van de mentor bij ziekteverzuim
2. Contact van de mentor met ouders binnen 3-5 schooldagen
3. Termijn waarin binnen de school een check plaatsvindt:
 - Iedere 4e ziekmelding in 12 weken
 - Vanaf 7 dagen aaneengesloten ziekgemeld

Aandacht werkt!

De preventieve aanpak bij ongeoorloofd verzuim laat zien dat door snelle actie van de school en leerplicht het verzuim in omvang en duur is afgenomen. Deze aanpak willen we verbreden naar het ziekteverzuim. De rol van de mentor is hierbij cruciaal. Binnen 3-5 schooldagen wordt vanuit positieve aandacht contact gelegd met het thuisfront en afspraken gemaakt. De leerling wordt zo gezien en gemist. Bij terugkomst van de leerling wordt samen gekeken hoe het gemiste werk ingehaald kan worden.

Daarnaast was er vanuit de scholen behoefte aan een termijn waarop het ziekteverzuim gemeld moet worden. Bij de bovengenoemde termijnen vindt er altijd een check plaats binnen de school en de zorgcoördinator of aanmelding bij de JGZ gewenst is.

Rollen en taken

School:

- Voert eenduidige verzuimregistratie
- Informeert over verzuimaanpak via de schoolgids
- Nodigt leerling en ouders uit voor een verzuimgesprek
- Maakt afspraken en biedt ondersteuning
- Bespreekt leerling indien nodig met zorgcoördinator
- Zorgcoördinator meldt leerling bij aanhoudend ziekteverzuim en/of zorg bij de Jeugdarts (JGZ)
- Doet melding bij leerplicht wanneer verzuim na advies van Jeugdarts niet vermindert

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- Nodigt aangemelde leerling en ouders uit
- Koppelt terug als leerling en ouders zonder tegenbericht niet op de afspraak komen
- Onderzoekt redenen van verzuim en neemt zonodig contact op met de behandelaar
- Geeft advies aan leerling en ouder
- Stuurt advies met handvatten voor aanpak naar de zorgcoördinator
- Zorgt voor follow-up na 2 maanden

Leerplicht

- Contactpersoon van de school, deel van de zorgstructuur
- Verwerkt melding door school aan JGZ als zorgmelding
- Verifieert of relevante informatie gedeeld moet worden met hulpverlening
- Informeert ouders wanneer er contact is met school, JGZ of hulpverlening
- Nodigt leerling en ouders uit wanneer afspraken niet nagekomen worden
- Neemt zo nodig maatregelen in het kader van de leerplichtwet

Bijlage : Processchema 'ziekteverzuim als signaal'